

κοντράδα, δύο κομμάτια ἀμπέλια ὅπου ἔχει εἰς τὸ Καλαμάκι, τόπος βάκουος, καὶ ὑπόσχονται οἱ ἄνωθεν νὰ δουλεύουν καὶ καλλιεργίζουν τὰ ἄνωθεν ὑποστατικά κατὰ τὴν τάξιν τῶν καλῶν γεωργῶν διὰ χρόνους πέντε, ἔσοδεῖες πέντε, πρῶτες ἐρχόμενες, κλαδεύουν, σκάφτουν, σκαλίζουν, σύμματα καὶ καταβολάδες βάνουν καὶ στράνες ξύουν καὶ σηκοτροφίζουν τὰς καταβολάδες καὶ τράφους ἀντάμα μὲ τὸν νοικοκύρι καὶ τὸ φροῦτο, ποὺ ἐξαποστέλλει Κύριος ὁ Θεός, νὰ μοιράζονται αὐτὸ μὲ τὸν νοικοκύρι εἰς τὴν μέση, τὶς ἐλιές ὅπου εἶναι μέσα νὰ τὰς μοιράζονται ἀντάμα τὸ λάδι, παίρνοντας τὸ μερτικό τους οἱ σέμπροι, ἔχοντας ὄμπλιγο νὰ παίρνουν γαζέτες ἀπὸ τὸν νοικοκύρι διὰ τὸ μερτικό τους. Τὸ φροῦτο πρὸς ἄσπρα τέσσερα εἰς τὸ ρεάλι, διὰ προτιμὴν¹⁾ τὰ κλήματα ὅλα τοῦ νοικοκύρι, μπάζοντάς τα μέσα²⁾ πλερώνοντάς τους τὰ ἀγώγια, μὴν ἡμπορῶντας νὰ τρυγοῦν, οὔτε πατοῦν, συνάζουν τὰς ἐλιές καὶ κάμνουν τὸ λάδι ἀμέσως καὶ κράζουν τὸν νοικοκύρι νὰ εἶναι παρὼν καὶ λαβαίνει τὸ μερτικό του· καὶ εἰς τὸ παρὼν ἐλάβανε οἱ ἄνωθεν κοπιαστᾶδες ριάλια ὀχτώ, Νο 8, διὰ τόσο φροῦτο ἀπὸ τὸ μερτικό τους ὡς ἄνωθεν, ὑπόσχοντας τὰ καλά τους καὶ σωματικῶς ὁμοῦ καὶ ἰνσόλιδουμ οἱ ἄνωθεν κοπιαστᾶδες διὰ τὸ δεπιμέντο καὶ διὰ κάθε δίκαια, δάννα καὶ πεγιοραμένα εἰς μαρτυρίας.

† Νεόφυτος ἱερομ. Γρόπας³⁾ μάρτυρας.

† Νικολέτος Κούμανης μάρτυρας.

[Ἐπὶ τοῦ περιθωρίου].

1718 Ὀκτ(ωβρίου) 28, τὰ ἀντικρυς μέρη ρεμοβέρουνται ἀπὸ τὴν ἀντικρυς σεμπρίαν καὶ δὲν μένει καμμία πρετενσιὼν ρετζίπροκα καὶ βεβαιώνει σ(ινιὸρ) Νικολὸς μάρτυς, † προκόπισ νίκλος βεβαιώνω.

86.

Κολλιγία τῆς 19 Δεκεμβρίου. 1715 Νοτάριος Ἰω. Δενόρτζης (B:βλ. 14 σ. 39).

† 1715 Δεκεμβρίου 19. Τὴν σήμερον ὁ σ(ινιὸρ) Προκόπισ Νίκλος δίδει εἰσὲ σεμπρίαν πρὸς τοὺς παρόντας μ(ισσέ)ρ Γεωργάκι Μαθόπουλλου καὶ Στάθη Σπειζέρη τὰ ἀμπέλια ὅλα ἓνα κόρπο μὲ τὰ σπίτια καὶ ἀγκιναρότοπο, ὅπου ἔχει κείμενα στὸ Λοῦρο, τόπος βάκουος, διὰ χρόνον ἕναν, ἔσοδεῖα μία, πρώτη ἐρχομένη καὶ ὑπόσχονται οἱ ἄνωθεν κοπιασταὶ νὰ πάνε νὰ κατοικοῦν στὸν αὐτὸν

¹⁾ Διὰ δῶρον. Μὲ τὴν ἔννοιαν γαμικῆς παροχῆς ἐν Χίῳ βλ. I. T. ΒΙΣΒΙΖΗ, Αἱ μεταξὺ τῶν συζύγων περιουσιακαὶ σχέσεις εἰς τὴν Χίον κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν. Ἐπετηρὶς τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορίας τοῦ ἐλληνικοῦ Δικαίου. Τεύχ. 1 (1948) σ. 55 - 56, ἐνθα καὶ βιβλιογραφία.

²⁾ Μεταφέροντες εἰς τὴν πόλιν.

³⁾ Οἶκογ. ἐν Ζακύνθῳ καὶ τοπων. εἰς χωρ. Τραγάκι, Γερακαρείων Μέσου καὶ Κάτω.

καιρόν στα ἄνωθεν σπίτια λόκο ἔ φόκο ¹⁾ δουλεύοντας τὰ ποστατικά κατὰ τὴν τάξιν τῶν καλῶν γεωργῶν, κλαδεύουν, σκάφτουν, σκαλίζουν, σύμμανα, καταβολάδες καὶ τράφους ἀντάμα μὲ τὸν νοικοκύρι δουλεύοντας τὸν ἀγκιναρόκηπο κατὰ τὴν τάξιν καὶ τὲς ἐλιές καὶ συκολυθίες ὅπου εἶναι μέσα εἰσὲ δαῦτα, νὰ μοιράζουν τὸ φροῦτο ἀντάμα μὲ τὸν νοικοκύρι, παίρνοντας τὸ μερτικό τους τὸ λάδι οἱ κοπιαστᾶδες, ὁμοίως τὸ φροῦτο τοῦ ἀμπελίου νὰ μοιράζουν εἰς τὴ μέση, ἔχοντας ὄμπλιγο νὰ παίρνουν γαζέτες ἀπὸ τὸ νοικοκύρι διὰ τὸ μερτικό τους τὸ κρασί πρὸς σταμνιά τέσσερα εἰς τὸ ριάλι διὰ προτιμήν, μὴ μπορῶντας νὰ τρυγοῦν τίποτε καὶ μαζώνουν τὲς ἐλιές καὶ κάμνουν τὸ λάδι, ἂν ἴσως καὶ δὲν κράζουν τὸ νοικοκύρι νὰ εἶναι παρὼν καὶ λαβαίνει τὸ μερτικό του, τὰ κλήματα ὅλα τοῦ νοικοκύρι, νὰ στέλνῃ νὰ τὰ παίρνῃ. Καὶ στὸ παρὼν λαβαίνουν ριάλια τέσσερα διὰ τόσο φροῦτο ἀπὸ τὸ μερτικό τους τὸ κρασί ὡς ἄνωθεν. Ὑπόσχονται τὰ καλά τους καὶ σωματικῶς διὰ τὸ ἀδεπιμέντο καὶ διὰ κάθε δάννα καὶ πεγιοραμένα ὁμοῦ καὶ ἰνσόλιδουμ, περιπλέον τοῦ δίνει καὶ γάλισσες ²⁾ τρεῖς μισιακές, ἔχοντας χρέος νὰ τὲς φυλάγουν νὰ μὴν κάνουν ζημίαν, ἀλλέως νὰ κορρισποντέρουν καὶ ὑπόσχεται ὡς ἄνωθεν καὶ μαρτυροῦν.

† λευτέρης Χρικόπουλος μαρτυρῶ

† Νικολὸς μπιλιάρδος μαρτυρῶ.

87.

Κολλεγία τῆς 3 Μαΐου 1717. Νοτάριος Ἰω. Δεγόρες (Βιβλ. 15 σ. 13).

† 1717 Μαΐου 3. Τὴν σήμερον ὁ σ(ινιὸ)ρ Προκόπης Νίκλος δίνει εἰσὲ σεμπρίαν πρὸς τὸν παρόντα μ(ισσέ)ρ Παναγιώτη Στεφανόπουλλον ³⁾ τοῦ π(ο)τ(έ) Γεώργου ἀπὸ χωρίο Μουζάκι ὅλα τὰ ὑποστατικά του, ἀμπέλια, χωράφια, ἀγκιναρόκηπο καὶ σπίτι ἓνα κόρπο, κείμενα στὸ Λοῦρο, στὸ Παράλιμνο, τόπος βάκουος, διὰ χρόνους δύο, ἐσοδεῖες δύο, ὅπου μέλλουν ν' ἀρχίσουν τὸν Ὀκτώβριον μῆνα, πρῶτον ἐρχόμενον· καὶ ὑπόσχεται ὁ ἄνωθεν κοπιαστής νὰ πάγῃ νὰ κατοικῇ μὲ τὴν φαμελιά του εἰς τὸ ἄνωθεν σπίτι λόκο ἔ φόκο καὶ ὡς ἄνωθεν χρόνους δύο δουλεύοντας τὰ ὑποστατικά κατὰ τὴν τάξιν τῶν καλῶν γεωργῶν, κλαδεύῃ, σκάφτῃ, σκαλίζῃ σύμμανα καὶ καταβολάδες βάνη καὶ γράνες ξύη καὶ σηκοιτροφίξῃ ὅθεν κάνει χρεία, ἀσβεστώνοντας ὁ νοικοκύρις τοὺς τράφους καὶ καταβολά-

¹⁾ Luogo e fuoco τόπος καὶ φωτιά = μονίμως.

²⁾ γάλισσα. Ἐκ τοῦ ἰταλ. *gallo*, ὃ ἐκ τοῦ Λατιν. *gallus*. Τὸ κατοικίδιον πτηνὸν ὄρνις ὁ Ἰνδικὸς (*meleagris gallopavo*).

³⁾ Ἡ οἰκογ. Στ. μαρτυρεῖται τῷ 1562 καὶ μετὰ ταῦτα τῷ 1718 ὡς καταγομένη ἐκ Μάνης (χωρίον Βοϊτυλον). Περί Στ. βλ. Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ, Εἰκόνες ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμόν τῆς διαπορᾶς, Ἀθῆναι 1937. – Μεγάλη Ἑλλάς. Ἀθῆναι 1944, ἐνθα καὶ βιβλιογραφία.

